Irtonumero 1:—.

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

SAVON SANOMAT

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU
NIIN KAIKKI VAIPUU.

N:o 27 (Kolmaskymmeneskolmas vuosikerta) Kuopiossa Lauantaina maaliskuun 2. päivänä 1940

Ryssä jatkaa tuloksettomia hyökkäyksiään Taipaleessa.

Länsi-Kannaksen taisteluissa on vihollinen kärsinyt edelleen suurta mieshukkaa.

Torstaina ammuttiin alas 14 ryssän lentokonetta, joiden lisäksi on 5 epävarmaa tapausta.

Päämajan tilannetiedoitus 29. 2. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella jatkui vihollisen painostus 28. 2. Viipurinlahden ja Vuoksen välillä, missä joukkomme ovat paikoitellen vetäytyneet uusiin asemiin. Vihollinen kärsi hyökkäyksissään suurta mieshukkaa. 14 hyökkäysvaunua tuhottiin. Taipaleessa joukkomme torjuivat päivän kuluessa kolme voimakasta hyökkäystä.

Laatokan koillispuolella torjuttiin vihollisen hyökkäys Pitkärannan suunnalla. Muualla tykistötoimintaa ja partiokahakoita. Päivän kuluessa tuhottiin 4 hyökkäysvaunua ja yksi panssariauto.

Kuhmossa joukkomme valtasivat muutamia vihollisen pesäkkeitä.

Petsamossa jatkuivat taistelut Nautsinjoella.

Ilmavoimat:

28. 2. Ei mainittavaa. Niiden kahden koneen lisäksi, jotka ilmoitettiin pudotetuiksi 27. 2., on jälkeenpäin löydetty vielä kaksi samana päivänä alasammuttua viholliskonetta.

Murhalentäjien eiliset tihutyöt.

Venäläisten pommituslennot ulottuivat eilen useille Etelä-Suomen paikkakunnille, joissa murhalentäjät jälleen vaativat lukuisia uhreja paikallisen siviiliväestön keskuudessa. Raskaimmin joutui tässä suhteessa kärsimään Hamina, jossa 10 henkilöä kuoli ja neljä haavoittui. Kaupungissa paloi tai vaurioitui eräitä rakennuksia. Ihmistappioita aiheutti pommitus niinikään Savonlinnassa, jossa 6—8 henkilöä haavoittui sekä Urjalassa, jossa yksi henkilö haavoittui.

Edelleen pommitettiin Kouvolaa Riihimäkeä, Kauklahtea, Rajamäkeä ja Karjaata, joilla paikkakunnilla vauriot kuitenkin supistuivat verrattain vählin.

Päämajan tilannetiedoitus 1. 3. klo 12:

Maavoimat:

Länsi-Kannasella jatkuivat taistelut helmikuun 29 päivänä Viipurinlahden kaakkoisilla saarilla, Nuoraan, Säiniön, Peronjoen, Heinjoen aseman, Ristseppälän, Mälkölän ja Ayräpään suunnissa. Joukkomme aiheuttivat vihollselle suurta mieshukkaa ja tuhosivat useita hyökkäysvaunuja. Itä-Kannaksella torjuttiin vihollisen hyökkäykset Taipaleessa. Muualla tykistötoimintaa.

Laatokan koillispuolella käytiin päivän kuluessa Pitkärannan suunnalla vilkasta tulitaistelua.

Muilla itärajan rintamaosilla tuloksellista tykki- ja partiotoimintaa.

Ilmavoimat:

Ilmavoimamme suorittivat helmikuun 29 päivänä useita tiedustelulentoja, pommittivat erästä lentotukikohtaa, liikennekeskusta ja vihollisen sotilasjunia. Sekä kotiseudulla että sotatoimialueella käytiin lukuisia kilvaita ilmataisteluja.

Kotiseudulla, jossa arvioitiin käyneen useita satoja vihollskoneita, oli ilmatoiminta koko päivän vilkasta. Kymenlaaksossa pommitettiin Haminaa, Inkeroista ja Kouvolaa. Lounais- ja Keski-Suomessa joutuivat pommituksen kohteiksi Turku, Riihimäki, Hämeenlinna, Haapamäki, Pieksämäki ja Savonlinna. Eräillä paikkakunnilla aiheuttivat pommitukset aineellisia vaurioita ja tulipaloja. Tähän mennessä saapuneiden tietojen mukaan on kaikkiaan 14 siviilihenkilöä saanut surmansa ja 16 haavoittunut. Suurimmat henkien menetykset olivat Savonlinnassa.

Sotatoimialueella oli vihollisen ilmatoiminta erittäin vilkasta. Kannaksen pohjoisosassa, jossa todettiin useita suuriakin hävittäjämuodostelmia, käytiin monta ilmataistelua. Vihollinen pommitti Elisenvaaraa, Imatran seutuja, Rovanientä ja eräitä muita paikkakuntia. Lentokoneista pudotettiin muutamia laskuvarjopartioita, jotka kaikki tuhottiin. Tarkistettujen tietojen mukaan ammuttiin päivän kuluessa alas 14 vihollisen konetta, minkä lisäksi on 5 epävarmaa tapausta. Omat tappiomme olivat 4 lentokonetta.

Japanissa vaaditaan sotaa Venäjää vastaan.

Tokio, 1. 3. (STT) Ärimmäisten oikeistolaisten liitto Kenkokukai on nähtäville naulatuissa suurissa julistuksissa kutsunut kansalaisia kokoukseen kehoittaen ryhtymään toimenpiteisiin sodan aloittamiseksi Venäjää vastaan sekä avustamaan Suomea.

Miljoonalahjoitus puolustuslaitokselle.

Apteekkari A. J. Mollin Turusta on puolustuslaitokselle lahjoittanut 1 milj. markkaa maanpuolustuksen järjestämiseksi.

Ryssä menettänyt 545 lentokonetta.

Helmikuun aikana pudotettiin 259 konetta.

Hyökkäysvaunuja on tähän mennessä tuhottu 1,326.

Kuten päämajan päivittäisistä tiedonannoista on käynyt selville, ovat ilmavoimamme viime aikoina menestyksellä taistelleet vihollisen lentovoimia vastaan ja ampuneet alas suuret määrät vihollisen lentokoneita. Helmikuun kuluessa on vihollskoneita pudotettu kaikkiaan 259.

Kun joulukuussa pudotettujen vihollskoneiden lukumäärä oli 150 ja tammikuussa pudotettujen 136, nousee koko sodan aikana alasammuttujen venäläisten lentokoneiden määrä tällä hetkellä 545:een. Tähän tulee lisäksi suuri joukko sellaisia tapauksia, joita ei ole voitu todeta varmasti. Esim. helmikuussa tällaisia epävarmoja tapauksia on ollut 40—50.

Lentokonemenetysten rahallinen arvo voidaan tähän mennessä laskea n. 2,5 miljardiksi markaksi.

Samanaikaisesti tiedetään vihollisen menettäneen varmasti ainakin 1,326 hyökkäysvaunua, joista osa on vallattu, osa tuhottu tai ainakin tehty taistelukyvyttömäksi.

Turkki valmis

kaikkien mahdollisuuksien varalta.

VUODEN AIKANA KÄYTETTY ARMEIJAN HYVÄKSI 30 MILJ. PUNTAA.

Ankara, 1. 3. (STT) Pääministeri Seydam piti torstaina radiossa puheen, jossa hän lausui: Vuoden kestäneiden tarmokkaiden valmistelujen jälkeen on Turkki nyt valmis kaikkien mahdollisuuksien varalta. Seydam ilmoitti, että Turkki on yhden vuoden aikana käyttänyt armeijan hyväksi 30 milj. puntaa. Sitä selkkaa, lausui hän, että Turkin valmiuslait juuri ovat tulleet voimaan, on tulkittu väärin sekä ulkomailla että kotimaassa ja se on antanut aihetta huhuun, että Turkissa olisi julistettu piiritystila, julistettu liikekannallepanomääräys ja että Turkki olisi aikeissa ryhtyä joihinkin puolustus- tai hyökkäystoimiin Neuvostoliittoa vastaan. Nämä huhut ovat täysin perättömiä. Käykö Turkki sotaa tai ei, se tulee ratkaistavaksi ainoastaan kansallisten etujen näkökannalta. Valmiuslait hyväksyttiin varovaisuustoimenpiteinä, kun ulkomainen levottomuus teki meille mahdottomaksi luottaa yksinomaan maan tavallisiin lakeihin. Viimeisten kuuden kuukauden aikana ei ole tapahtunut mitään muutoksia suhteissamme Neuvostoliittoon, emmekä me halua ryhtyä mihinkään toimintaan sitä vastaan. Emme voi nähdä mitään syytä, minkä vuoksi Neuvostoliitto hyökkäisi meidän kimppuumme. Meidän päämäärämme ja tarkoituksemme ovat täysin selvät. Kysymys meidän osallistumisestamme sotaan ja ulkopolitiikkamme jää mahdollisten ulkopuolisten kombinatioiden ulkopuolelle.

Tanskalaisten vapaaehtoisten päällikkö, eversti Tretow-Loof on saapunut Suomeen. Tässä hän „siellä jossakin" ottaa vastaan juhlallisin sotilasmenoin päällikkyyden.

Suomen puolustus Kannaksella on osoittanut voimansa.

Vihollinen on kärsinyt jatkuvissa hyökkäyksissään tavattomia menetyksiä.

Me voimme odottaa tyynesti ja luottavaisesti sodan vastaisia tapahtumia.

Katsaus kolmannen sotakuukauden vaiheisiin.

Tammikuun katsauksessa voitiin todeta sanotun kuukauden Kannaksella kuluneen suhteellisen rauhallisesti. Vihollinen kaivautui maahan ja varusti asemiaan, mutta jo tammikuun lopulla sen hyökkäystoiminta alkoi vilkastua ja tammi—helmikuun vaihteessa hyökkäykset olivat kehittyneet varsin rajuiksi. Tammikuun hiljaisuus oli merkinnyt sitä, että vihollinen uusia joukkoja ja materiaalia keskittämällä oli valmistautunut suorittamaan Kannaksella hyökkäys- ja murtautumisyrityksen hinnalla millä tahansa.

Hyökkäysen painopiste oli Summan rintamalohkolla,

joka maastonsa puolesta on hyökkääjän kannalta edullisin. Venäläiset olivat keränneet jälleen runsaasti, sadoittain hyökkäysvaunuja sekä panssaroituja rekiä, joita hyökkäysvaunut osittain työnsivät edellään miinanlaukaisijoina, osittain vetivät niitä perässään. Ensimmäisessä reessä oli jalkaväkeä. Hyökkäysliikkeensä vihollinen suoritti osaksi runsaiden ilmavoimien avulla, jotka jatkuvasti pommittivat asemiamme. Eräissä hyökkäyksissä vihollinen käytti hyökkäysvaunuja, jotka rnlakuttivat palavaa naftaa. Hyökkäykset Summan lohkolla uudistuivat helmikuun koko alkupuoliskon ajan päivittäin, joinakuina päivinä hieman helkompina, mutta useimmiten erittäin voimakkaina ja kiivaiden tykistövalmistelujen jälkeen. Bolsheviikkivaltion koko sodankäynnin historia ja bolshevikien valtaantulon jälkeisten Venäjän monien kansalaissodien vuosina tuntee sen armottomuuden, jolla bolshevismi työntää laumojaan hyökkäyksissään niiden läpivieniseen. Venäjän vallanpitäjän ei tarvitse tuntea ihmisaineksen säästämisen tarvetta ja kun ihmishengelle ei muutenkaan anneta arvoa, työnnethän yhä uusia laumoja kaatuneiden tilalle. Summan taisteluissa, joissa venäläisten hyökkäyksiin osallistui eräinä päivinä monia divisiooneja, hyökkääjärivistö ajettiin toisensa jälkeen puolustajain asemia vastaan.

Venäläisten tappiot näissä taisteluissa nousivat tavattoman suuriin lukuihin, mutta kaatuneiden paikat täytettiin uusilla joukoilla.

ja niin hyökkäysliikettä jatkettiin yli kahden viikon ajan. Suomalainen puolustus oli perääntymätöntä ja sitkeätä ja hyökkäys toisensa jälkeen torjuttiin tai lyötiin vastaiskulla takaisin. Hyökkääviä laumoja lakastiin toisensa jälkeen maahan ja päivittäin tuhottiin kymmenittäin hyökkäysvaunuja. Vihollinen yritti myös jäitse sekä Suomenlahdella että Laatokalla kiertää asemiamme. Saarrostavissa joukoissa oli myös hyökkäysvaunuja ja ratsuväkeä, Rannikkopatterlemme tuli kuitenkin hajoitti nämä voimat. Paine asemiamme vastaan jatkui täten yli kahden viikon ajan heikentymättömänä ja keskeytymättömänä. Helmikuun puolivälistä lähtien puolustajat palneen helpoittamiseksi ovat luopuneet ensimmäisistä puolustusasemista ja vetäytyneet tasempiin asemiin.

Myöskin Kannaksen muissa osissa on koko helmikuun ajan ollut vilkasta. Vihollinen on eräin ajoin varsin suurin voimin hyökkäillyt keskisen Kannaksen järvikannaksilla, Suvannon kohdalla ja Taipaleessa. Järvikannasten aikaisemmista puolustualinjoista on Länsi-Kannaksella tapahtuneen vetäytymisen jälkeen luovutta. Vihollis-

Jatk. 6:lla sivulla.

Saksa ja Ruotsi välittäjiksi Suomen ja Venäjän sodassa?

Välitys- ja rauhanhuhuja liikkuu edelleen Berlinissä ja Moskovassa.

Ruotsissa katsotaan sotatilanteen kehittyvän Suomelle suotuisaan suuntaan.

Lontoo, Havasin kautta, 1. 3. (STT) Daily Heraldin Tukholman kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että huhut mahdollisesta välityksestä Moskovan ja Helsingin välillä lisääntyvät. Puhutaan Saksasta ja Ruotsista välittäjänä, mutta Berlinin ja Tukholman hallitukset vaikenevat.

Dagens Nyheter käsittelee pääkirjoituksessaan Suomen tilannetta.

Tukholma, 1. 3. (STT) Pääkirjoituksessaan kirjoittaa Dagens Nyheter Suomen tilanteesta m.m.: Tärkein tulos venäläisten hyökkäyksistä suojattomia yhdyskuntia, turvattomia naisia ja lapsia vastaan lienee ollut se, että Suomen vetoomus avun saamiseksi ulkomailta on inhimillisesti katsoen tehnyt voimakkaan vaikutuksen. Suomi tarvitsee pikaista apua useissa suhteissa, se on luonnollista. Yhdysvalloille osoitetun vetoomuksen takana on kaikkien ammattien ja kansanluokkien yleinen mielipide ja se antaa kaunopuheisen ilmauksen meidän käsityksestämme Suomen sankarillisen taistelun suhteen sekä siitä, että viivytyksestä on suuri vaara. Kaikkien pitäisi ymmärtää ja toimia tällaisen vakavan vetoomuksen edessä ja auttaa kaikin mahdollisin keinoin. Samalla otamme sen kehoituksena meille itsellemme ja uutena herätyshuutona kautta maamme. Lehti käsittelee lisäksi kapteeni Halstin kirjaa „Suomen puolustus" ja huomauttaa, että ennustukset ovat sattuneet täsmällisesti paikalleen. Kirjoituksen laatija katselee tolvehikkaasti tilanteen kehitykseen ja kirjoitus päättyy seuraaviin sanoihin: Taisteleva Suomi voi kevään mukana joutua kokonaan uuteen tilanteeseen, mikäli sen vastustaja ei jo sitä ennen ole luopunut yrityksestään yhden Pohjolan vapaan kansan kukistamisesta. Välitys- ja rauhanhuhuja on viime aikoina liikkunut sekä Berlinissä että Moskovassa ja ovat ne kaikista peruutuksista huolimatta sitkeästi liikkeellä. Samalla kuin talvisotaretki Suomessa tuskin lupaa enemmän kuin rajoitettuja tuloksia hyökkääville puolelle, saimalla hetkellä kun länsivaltojen sekaantuminen asiaan yhdellä tai toisella toimintalinjalla käy yhä lähemmäksi.

Tässä näemme ensimmäiset Suomeen saapuneet kanadalaiset vapaaehtoiset.

„Kunnia velvollisuus

P.-Savon Rintama-